

EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO SAMPRATOS ELEMENTŲ TAIKYMO KLAIPĖDOS „VĖTRUNGĖS“ GIMNAZIJOJE TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Vėtrungės“ gimnazijos (toliau – Gimnazija) Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo sampratos elementų taikymo tvarka (toliau – Tvarka), parengta vadovaujantis Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr.V-379, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Netradicinio ugdymo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. V-299 „Dėl Netradicinio ugdymo koncepcijos patvirtinimo“, atnaujinta Europos Sąjungos tvaraus vystymosi strategija, patvirtinta Europos Vadovų Tarybos 2006 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 10917/06, Nacionaline darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“.

2. Tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

3. Naujų technologijų plėtra, ekologiniai iššūkiai skatina būtinybę ugdyti atsakingą, sveiką, gebantį gyventi darnoje su aplinka, ekologinėmis kompetencijomis pasižymintį asmenį. Šių kompetencijų ugdymas susijęs su pažinimu, įvairių aplinkos sistemų ryšių supratimu, žmogaus poveikio aplinkai suvokimu, atsakingo požiūrio ir elgesio su aplinka formavimu. Žinių praktinis pritaikymas, įgalinantis ekologinių problemų sprendimą, aktyvų asmens veikimą, pasiekiamas, ugdymo procese diegiant aplinkos technologijas.

4. Pagrindinis ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo tikslas – ugdyti brandžią, turinčią esminių ekologijos ir aplinkos technologijų žinių, gebėjimų, vertybinių nuostatų asmenybę, gebančią savarankiškai pasirinkti tinkamas elgesio strategijas, prognozuoti savo veiklos padarinius aplinkai ir aktyviai veikti, siekiant aplinkos išsaugojimo.

5. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo uždaviniai:

5.1. sudaryti sąlygas mokiniams nuosekliai įgyti ekologijos ir aplinkos technologijų žinių, gebėjimų, kurių reikia ekologinėms problemoms spręsti, tapti atsakingais piliečiais, kuriančiais ir puoselėjančiais aplinką;

5.2. ugdymo procesą organizuoti mokslo ir edukologinius tyrimus atliekančių ir verslo partnerių mokymosi erdvėse, įgalinančiose ugdyti praktinius sveikos aplinkos kūrimo ir puoselėjimo gebėjimus;

5.3. sudaryti lanksčias sąlygas tarpdalykinei integracijai ir patirtiniam mokymuisi, siekiant mokymosi ir gyvenimo darnos, ugdymo procesą siejant su situaciniu ugdymu, problemų analize ir sprendimu bendradarbiaujant;

5.4. ugdyti tvirtas mokinio sveikos gyvensenos ir aplinkos puoselėjimo bei kūrimo vertybines nuostatas.

6. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas grindžiamas Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme įtvirtintais švietimo sistemos principais: lygių galimybių, kontekstualumo, veiksmingumo, tęstinumo.

III SKYRIUS

EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO TURINYS

7. Ugdymas Gimnazijoje pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas grindžiamas bendrojo ugdymo bendrosiomis programomis bei ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turiniu.

8. Atsižvelgiant į mokinio raidą ir psichofizinio vystymosi tarpsnius, ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turinys Ie, IIe, IIIe, IVe (e – Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo sampratos elementus laikančios klasės) klasėje nuosekliai įgyvendinamas per formalųjį ir neformalųjį švietimą:

8.1. formaliajame švietime ekologijos ir aplinkos technologijų temos integruojamos į visų bendrojo ugdymo dalykų programas, pažymint ilgalaikiuose planuose;

8.2. rekomenduojamas ugdymo turinį papildantis dalykas – gamtamoksliniai tyrimai (III – IV klasėse- Brandos darbas);

8.3. I-II klasėse siūlomi praktinius įgūdžius formuojantys gamtos mokslų ir geografijos moduliai: „Eksperimentinė chemija“, „Eksperimentinė fizika“, „Fizikos uždavinių labirinte“, „Geografijos praktiniai tiriamieji darbai“;

8.4. III – IV klasėse siūlomas pasirenkamasis dalykas – „Biomedicina“, modulis „Fizikos sudėtingų uždavinių paprasti sprendimai“.

8.5. neformaliajame švietime siūlomos veiklos šiose srityse: ekologinė-tiriamoji, sportinė sveikatinimo ir kūrybinės raiškos: „Go, Eco“, „Fizika aplink mus“, „Tyrimų laboratorija“, „Įdomioji fizika“, „Fizikos akademija“, „Sportas ir lyderystė“, „Tinklini“, „Krepšinis“, „Dainos studija“, „Merginų mišrus vokalinis ansamblis“, „Solo Latino šokiai“, „Šiuolaikinių šokių kolektyvas „Mi Vida“, „Keramikos studija“ ir kt.

8.6. mokyklos bendruomenė dalyvauja organizuojamoje ekologijos ir aplinkos technologijų projektinėje veikloje, kuri numatoma Gimnazijos veiklos plane.

9. Akcentuojamas patirtinis mokymas(is) – lokalios aplinkos pažinimas, informacijos rinkimas, praktinė tiriamoji veikla. Mokiniai mokomi analizuoti ekologines problemas, surasti reikiamą informaciją, naudojantis įvairiais informacijos šaltiniais, reflektuoti, vertinti, analizuoti, pradedami diegti probleminio mokymo(si) būdai bei metodai.

10. Baigę vidurinio ugdymo programą, mokiniai:

10.1. turi vertybines nuostatas: atsakomybę už asmeninį elgesį supančioje aplinkoje, domėjimąsi aktualiomis ekologinėmis problemomis ir jų sprendimo būdais, vykdo aktyvią sveikos gyvensenos įgūdžių sklaidą;

10.2. geba bendradarbiaujant grupėse, komandose ir savarankiškai planuoti, modeliuoti ir realizuoti tyrimus, naudojami įvairiomis šiuolaikinėmis technologijomis;

10.3. vykdo tiriamąją veiklą, vadovaudamiesi tyrinėjimo saugos taisyklėmis, laikosi tyrėjo etikos, pristatydami tyrimo išvadas ir rekomendacijas;

10.4. išmoktas sąvokas, terminus panaudoja tiriamųjų darbų aprašuose, rengiamuose pranešimuose;

10.5. mokosi atlikti praktinius bei tiriamuosius darbus, konsultuodamiesi su ekologijos ir aplinkos technologijų specialistais praktikais ir mokslo atstovais;

10.6. inicijuoja mokykloje sveikos gyvensenos, aplinkosaugos renginius, juos organizuoja, įtraukia mokyklos bendruomenę;

IV SKYRIUS

EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO ORGANIZAVIMO YPATUMAI

11. Gimnazija, diegianti Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo sampratos elementus, išsiskiria šiais ypatumais:

11.1. ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas lemia mokyklos kultūrą, kuri atsiskleidžia atsakingu išteklių naudojimu, vartojimo efektyvumu, pagarba aplinkai, ekologine kultūra ir etika, sveikos gyvensenos plėtojimu;

11.2. ugdymas organizuojamas, sudarant galimybes mokiniams mokytis iš savo patirties. Dėmesys skiriamas asmeninės patirties įgijimui, jos refleksijai ir taikymui realiame gyvenime;

11.3. Gimnazija turi edukacines aplinkas mokinių praktinių tiriamųjų darbų atlikimui, patirtinio mokymo(si) organizavimui, gamtosauginių, gamtotyринių projektų atlikimui, žaliųjų erdvių kūrimui ir tvarkymui:

11.3.1. Gimnazija yra natūralios gamtos ar žmogaus sukurtų žaliųjų erdvių apsuptyje (šalia Gimnazijos yra Klaipėdos miesto Draugystės parkas);

11.3.2. Gimnazija naudojami mokslo ir edukologinius tyrimus atliekančių ir verslo partnerių infrastruktūra (Klaipėdos Universiteto, Jūros tyrimų instituto, Moksleivių Saviraiškos centro, įmonių ir kt.);

11.4. Gimnazija dalyvauja šalies ir užsienio mokyklų tinkluose, veikiančiuose ekologijos, aplinkosaugos, aplinkotyros, sveikos gyvensenos srityse;

11.5. kūrybiškai derinami Gimnazijos veiklos ir ugdymo planai su mokslo ir edukologinius tyrimus atliekančių partnerių veiklomis;

11.6. vykdomas tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimas bei plėtojamas bendradarbiavimas į veiklą įtraukiančiais metodais (pvz., akcijos, šventės, mugės ir pan.);

11.7. mokiniai įsitraukia į savanorystės veiklas, judėjimus, akcijas, veikia, aktyviai siekdami teigiamo poveikio aplinkai;

11.8. Gimnazija dalijasi patirtimi gamtosauginio, ekologinio ugdymo srityse;

11.9. Kultūrinės, meninės, sportinės, pažintinės, praktinės, socialinės, projektinių veiklų dienos skiriamos mokinių ekologijos ir aplinkos technologijų praktiniams gebėjimams ugdyti;

11.10. mokiniai dalyvauja mokyklos, savivaldybės, šalies ir tarptautiniuose renginiuose, ekologijos, gamtos mokslų srities konkursuose, projektuose, edukacinėse aplinkotyros veiklose.

V SKYRIUS REIKALAVIMAI MOKYTOJAMS

12. Mokytojai:

12.1. atitinka reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme;

12.2. asmeniniu pavyzdžiu formuoja mokinių ekologines vertybines nuostatas, aktyviai dalyvauja savivaldybės, šalies ir tarptautiniuose ekologijos ir aplinkos technologijų projektuose, akcijose ir kitose veiklose;

12.3. įgyvendina mokyklos filosofiją ir aplinkos technologijų ugdymo tikslus ir uždavinius;

12.4. turi ekologijos ir aplinkos technologijų kompetencijas, geba planuoti, organizuoti ir įgyvendinti ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turinį;

12.5. geba organizuoti patirtinio mokymo(si) veiklą, taikyti įvairias mokymo formas, organizuoti praktines užduotis, reflektuoti;

12.6. pasižymi socialinėmis-emocinėmis kompetencijomis: kuria pasitikėjimu ir bendradarbiavimu grįstus santykius, geba užmegzti pozityvų kontaktą;

12.7. nuolat tobulina kvalifikaciją ekologijos ir aplinkos technologijų patirtinio mokymo srityje, geba įsivertinti savo veiklą.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turinys atnaujinamas, atsižvelgiant į kintančius mokinių poreikius, lūkesčius bei didėjančią ugdymosi galimybių įvairovę, valstybės ir savivaldybių ekologinės, sociokultūrinės, ekonominės plėtros strategines kryptis, tarptautines švietimo tendencijas, mokslo ir aplinkos technologijų inovacijas.

14. Skatinamas ir palaikomas mokyklos bendruomenės aktyvumas, jos narių lyderystė, kuriant ir įgyvendinant ekologinio ugdymo inovacijas ugdymo kokybei ir mokinių pasiekimams gerinti.
